

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K 1 óra 2-50 K
1 évre 24 K 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1. Telefon 208

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Főispánunk

lemondott e méltóság viseléséről. A kormányválság, mely az ország politikai körreit izgalomban tartotta, bennünket fejérmegyieket külön is érdekelt, mióta megtudtuk, hogy a mi szeretett Főispán Urunk nemcsak a rendes politikai szokásnak megfelelően nyújtotta be lemondását, hanem hazafiás elvi szempontokból határozta el a hivatalából való távozását.

Gróf Károlyi József közel egy éve áll a megye élén s e rövid idő alatt is meg tudta nyerni a városunk és az egész vármegye nagyrabecsülését és szeretetét. Károlyi gróf, bár a történelmi múlttal bíró arisztokraták minden tiszteletreméltó tulajdonságaival bír, mégis demokratikus érzelmű férfiú, aki segítő kezét nyújtotta a nép egyszerűbb emberének is, mert humanusan gondolkodó lelke, jóságos aranyszíve van. Es bár Károlyi József gróf egyike a leggerincesebb politikusoknak, — személye nem áll politikai harcok ütközéspontjában, hanem, őt mint az elvhűség és kötelesség embere, sőt az önfeláldozásig menő munka emberének ismerjük s e szerint értékeljük. Ezért kérte Főispánunkat a város törvényhatósági bizottsága és a vármegye is, hogy távozási szándéka megváltoztatását határozza el és maradjon meg méltóságában.

Mindannyian, akik szeretett Főispánunk maradását kértük, a válságos politikai helyzetet úgy ítéltük meg, hogy a választójogra vonatkozóan a meg egyezés lehetőségét keresni kell, mert az országunk belső politikai békére van szüksége. Vármegyénk nem közönbös, hogy vezetésében a nyugodt konszolidáltság jusson érvényre; ezt pedig gróf Károlyi főispánunknak sikerült megalkotnia.

A vármegyénk és a városunk érdeke, hogy újabb főispánválasztás által előálló bizonytalanság az ügyek rendes menetét ne veszélyeztesse. Epen ezért is óhajtottuk, hogy a Főispán Ur: ha az ujonnan kinevezett kormány programjával minden részletben nem is érthetően egyet, helyfét a mai súlyos helyzetben el ne hagyja; hiszen a polgárok bizalma Főispánunk iránt általános, epen azon rokonszenvenél, szeretetnél nagyrabecsülésnél fogva, melyben eddigi működése, egyéniségének közkedveltsége folytán az egész vármegyében mindenkinél, pártkülönbségekre való tekintet nélkül része van.

Sajnos, hogy Főispánunk mégsem marad meg hivatalában, ha csak valamely egészen váratlan politikai fordulat be nem áll.

Akik a politikai kulisszatitkokat nem ismerik, alig érik Főispánunk távozását. Főispánunk azonban, mint beavatott politikus: éles szemmel figyeli és tisztalattással itéli meg a helyzetet. Epen ezért nem akar az új kormány exponensé lenni.

E sok irójánk szeretett Főispánunk elmondotta az okokat, melyek őt a lemondásra bírják. Ezeket az okokat ismerve, csak megerősödik bennünk az a kivételes nagyrabecsülés, melyet a mi puritan politikai meggyőződésű, gerinces magatartású Főispánunk iránt eddig is éreztünk és nyilvánítottunk. Gróf Károlyi József nem az alkudozások embere. Ő a magyarságot fényes történelmi múlt elődeitől örökölte, magyarul érez, magyar érdekeket védelmez elszánt következetességgel. Apponyi és Andrássy választójogi főfogásával szolidaritás. Nem

tártja igazságosnak és időszerűnek, hogy a hazáért harcoló Károlyi kereszties hőseink mindannyian be részesüljenek a válas tőjogban. Magyar hadsereget, magyar választójogot akar s nem hajlandó támogatni olyan kormányt, mely ezt a jogos nemzeti követelést csak részben és alkudozással akarja teljesíteni.

Ezért mondott le a főispáni méltóságról. Mi ezt a Károlyi grófhöz méltó nagystílű főúri gesztust megértjük és tiszteljük. Mégis mely sajnálattal vesszük tudomásul, mert Károlyi József grófnak most oly főispáni vesztünk, kínál derekabb, jóságosabb nem jöhet. Bennünket most csak az a tudat vigasztal, hogy Károlyi József gróf nem változik a politikai szereplés teréről — nem kell hozzá jósló tehetség, — azt véljük, hogy a mi szeretett Főispán Urunkat közel jövőben meg üdvözölni fogjuk a főispáni méltóságban. Mert — hiszen ehhez sem kell kivételes jóstehetség — a mai kormány alig lesz hosszú életű,

nagy összesség javának a fell, meréséhez, át kell éreznünk azt hogy az egyesek boldogulásának elősegítése: egyuttal a köznek a javát segíti elő.

Hol vagyunk azonban mi még ettől az állásponttól?

Fel tudjuk-e egyáltalán ismerni az adott helyzetet? akarunk-e tudunk-e felebarátainknak hasznára lenni? meg vannak-e az előfeltételek arra, hogy az erre való eszközöket előteremtjük és kellőképp föl is használjuk?

Mindezekre a kérdésekre adják meg mindenkéi magának a választást.

A felelős állásban levők szigorú elfogulatlansággal bírálják el a magunk dolgát, mi pedig, kik felelőtlenül ítélkezhetünk vezetőink felett, azt hisszük, hogy azt a felkészültséget, mely a város boldogulásának előfeltétele — a felelős elemekben nem találjuk meg.

Lehet, hogy nem is egészen okokhatók, lehet, hogy a felelőség egy része társas életünk elmaradottságában keresendő és található föl.

Csak egy tünetre szabadjon rámutatni.

Néztek csak, minő eszközökkel igyekeznek más városok boldogulni? A szomszédos városok fejlődését az ott virágzó egészséges társadalmi élet segítette elő, mely társas központokat teremtett, melynek nyomában nőtt meg a város ipari kereskedelme művelődése. Itt van vonzó példának Pécs városa. Az egész város szemlenni és gazdasági életét uralja az a pezsgő élet, melynek az ottani Nemzeti Casinó a gyüponija. Ott jön össze naponta a város és a vidék értelmisége, színjava; tájékozódhat ott mindenki minden felől, ezért is érdekes neki a Casinóba felmennie. Ebben a Casinóban érik meg a megye és város dolga, az beszélnek meg jól szívet az ahhoz érték egymás között a teendőket. Ugyanezt látjuk Pozsonyban az ottani Casinóban, és a nálunk kisebb Sopronban, Kaposváron is, hol mindenütt van olyan társaskör, amely szellemi centrumot képez. Persze a conditio sine qua nonja ennek, hogy ott minden kortag otthonosan és jól is éreze magát.

Es mi van nálunk? nekünk is van szép társas körünk, de egészséges élet lakozik e benne? kiket találunk ott? a városházáról senkit, a vármegyei tisztai karból alig 1-2 urat; a kevés látogatott egy kis része olvasni jár fel, — a többi — kártáyzik.

A vármegye közönsége még a tájékrát is kerüli, legfeljebb a jótékony célú ünnepélyekre látogatnak föl a bon-ton kedvéért.

A jövődö polgármestere.

Püspök urunk többször hang sulyozta nagyszerű előadásibaiban, hogy Magyarországon alig vannak — a múltt nyugat szerint vett értelemben — vidéki jelentős városok. Pozsony, Kolozsvár, Temesvár és némileg Kassa kivételével vidéki városaink, csak igen kis része az, mely a maga körzetében a kultura, a kereskedelem központja lenne és ekként a szorosabb értelemben vett városi jellegre tudott volna szert tenni.

Lehet, hogy ez azért van így, mivel földművelő állam vagyunk, de még mentesgél sem fogadható el ez az ok.

Hogy a vidéki város gócpontja emelkedhessék, ahhoz ipartelemek létesítése mulhatlanul szükséges, ehhez kapcsolódnak azután természetszerűleg azok a kulturát fejlesztő intézmények, melyek a városnak ezt a jellegét megadják.

Nagy gazdaságpolitikai mulasztás volt az, hogy idejében nem fordítottunk kellő gondot iparunk létesítésére: és fejlesztésére, ennek a következménye lett az, hogy megnövesztettük az osztrák ipart, megnyitottuk vámsorompóinkat termékeik számára, és országunk az osztrák ipartermelés rendes piacává sülyedt.

Abban a téves hitben ringattuk magunkat, hogy mint mezőgazdasági állam is megélhetünk,

mit sem törődve a fokozatos kivétel és passiv kereskedelmi mérlegünkkel, és azt sem néztük irigy szemmel, hogy szomszédaink a mi szirunkon hiznak, erősbödnék. Nagy későn térünk észre, látva a magunk gyámol talanságát, elszegényedést.

A nagy Baross Gábor volt az első miniszterünk, ki az országunkat fenyegető nagy veszedelemet észlelte és megfelelő óvó intézkedéseket léptetett életbe, törvényhozás útján támogatta kezdődő iparvállalatainkat, kedvezmények nyújtásával csábított idegen tőkét és vállalkozást, mire gyárparunk kezdett lassacskán fejlődni, de még szörnyen visszamaradtunk szomszédainkhoz képest, kik azóta sem nézték ölbe tett kezekkel az idők mulását. Az ipari erősödéssel — mint természetes következmény — szervez kapcsolatban van az ország, illetve a városok fejlődése, mert az ipari fejlődés első sorban a városok feladata. De ehhez céltudatos és önzetlen városi politika szükséges, ennek megteremtéséhez össze kell fogni a városi társadalom minden rétegének, szívet és lélekkel minden hátsógondolat nélkül — és minden egyesnek szolgálni kell az eléréndő kitzított célt legjobb szándékkal.

Természetes azonban, hogy amig ennek a tudatára ébredünk, addig fel kell emelkednünk a

A polgármesteri határozat és a közlelmzési miniszteriumnak fenti állásfoglalása között elmulrt a fahérvári husiparosok használata fel, hogy a marha és borjúhús árakat 20 koronára magasságig emelték.

A közlelmzési miniszteriumnak fenti leirata egyenesen szabot teret enged a legvehemenőbb huszszorának. A városi hatóság így fejlességgel lehetetlen a huszszorával szemben, a mászások pedig, mint azt fentiek bizonyítják, nem csinálnak lelkiismeretbeli kérdést abból, hogy a húst csak hűtőállomások által megszereshető csomagocikké kicavesszék.

Ezen a tarthatatlan állapoton úgy lehet segíteni, hogy az eleven marha és a oorbibus árát maximálni kellene, úgy miként az élő sariést maximálták.

HIREK

— Oltáriszentségimádás lesz ma vasárnap a felsővárosi plebánia-templomban.

— Sára Gyula polgármesterünk mai napon ünnepi polgármesteri székfoglalásnak tizedi évfordulóját. Az alkalom mai a jubliánst sosem udvozolték s jókívánataikat halmozták el.

— Érettségi biztos. A vallás és közoktatásügyi miniszter a székesfehérvári felszékreskedelemi iskolához az 1918 évi érettségi vizsgálatok vezetésére mi miniszeri biztossá Pék János igazgatót nevezte ki.

met szivesen adtak a lerongyolódott, meztelen testü magyaroknak. Az oláh duma hősnőjéről született amely el tudta nézni a kínjában fetregő magyar agéllal, hogy a az újját megmozdította volna érte. A foglyatörök vezetői léha, akksizmas, kikent kifestépképd fiaurok voltak, akik természetesen valami protekció révén nélkülözhetetlenek lettek odahaza. Első gonjuk volt a foglyokat kirabolni, aztán pedig az élelmükön annyit lopni, amennyi az abszurdumig lehetséges volt.

Nagyon érdekes, amit a mi foglyaink a német foglyokról mondanak. Oroszországból hazafejt fogoly hívemmel is beszéltem róla, az is hasonlóan nyilatkozik: a német katonák a fogságban teljesen elhagyják magukat. Tehetetlenek. Megfégésdtek, a tisztaságot azonban nem keresék. Közülük több elpusztult, mint a magyarok közül. A magyar az ő természetes intelligenciájánál fogva okoskodik, keresi a jobbat. Ha egyebet nem tudott tenni, mosott; hiszen víz volt, tisztálkodott, iparkodott valami kiverkedni magának. A német elhagyta magát, várta, hogy paracsolljanak neki's ő engedelmessé kedjék. A mint valaki mondta: a vasuti korlátnál kikirják: a leeresztett korlátnak nekimenni tilos. Ezt betartja, mert szabály, ha nincs kiírva nem tartja be, hanem neki bajt, mert nem szabály.

Kérdezi valaki, hogy a mieink miért nem szöktek át oroszországra? Leginkább azért, mert innen namarabb várták a megszádlást. A román betörést csakhamar

— Péter Pál-napja — béke-ünnep. Rómából jelentik: Pápai Motu proprio érrendelet, hogy június 29 én, Péter és Pál napján mindenütt misét celebráljanak, hogy az emberiség ismét örvendhessen az egyetértésnek és a nyugalomnak, amennyiben a forrón öhsjtott békéért és igazsáért könyörög Isten kegyelméhez. Az aratás a természetesség, az érte napja tehát a béke napja lesz mindent, ahol keresztények lénak és a pápa a hívei ismét egy óriás táborban öhajja egyesíteni, bármilyen nonzalisz-hez tartoznak. Ennek a békeünnepnek mindannyan örvendünk. A pápa a békéről és az igazságról szól mely egy. Eddig annyiféle igazság volt, ahány hadviselő felannyi szerepelt, ahány állam. De a keresztény katolikus egyház feje a háboru közepette, 1918 véres nyarán már a Békeről beszé, az igazságról, mely osztatlan és minden politikai színezetől mentes, a népnek testvérségéről, melynek egy akolban, egy pásztor alatt kell egyesíteni az összes népeteket.

— Uj tö. rendőrkapitány. Gr. Karolyi József főispán, Sity Lajos rendőrkapitány előterjesztésére, dr. Angeli Öljón fehérvári ügyvéd, városi bizottsági tag, urt. tábornagyot üszteleb II. rendőrkapitánnyá nevezte ki.

— Izenethes hét. A hét honvédezed arvai és özevegyei májusi június 2. napjig bezárólag rendezendő Tizenhetes hét sorrendje a következők lesz: Május hó 26-án, vasárnap délelőt 11 órakor a Műpártiók kiállítása megnyitása

követek a mi diadalaink. Kara csonkor már nagybőjőt trionnak. Lógott az orra valamennyinek. Hiszen Bukarest a mi kezünkbe volt s a prószakirány felesegével együtt Oroszország táján törjégete szaszszegélyű kendővel a szemetet. A mieink várták, hogy hamarosan béke beköszönt a béke dicsősége. Persze ök se tudták, mi se tudtuk hogy Hindenburg miként tervezett és végzett. Előbb az oroszait keített eibánni, aztán a talian bugyogót kellett kiporolni s úgy menni a nagy nyugati ellenség ellen. Az oláh ellen eieg volt annyi, a mennyi volt. A többit az idő kereké örölte meg számunkra.

Mikor azonban a béke szellője lengedezni kezdett, a mi testvéreink is másféle huorkat hallottak pengenni. A hetvenkedés megszűnt, az élelmzés jobb lett, a durvaság alább hagyott. Várták a svájci követet, a kit — úgy látjuk — az oláhok is respektáltak. Persze inkább csak addig, a míg a megérkezés melegen tartotta őket. Aztán, a hogyan lehetett, loptak tovább. Végre februárban elkezdődtek a készülődések, és aztán hajóra rakták őket, lassu keserves utazás után elérték szép Magyarországot.

Mikor elment tőlem, megérdeztem tőle, hogy hova megy.

— A templomba megyek, hála adni a jó Istennek, hogy lát-halom ujra aat, amiről annyiszor lemondtam: a mi szegény, kedves Fehérvárunkat.

Bilkei Ferenc.

a vármegyeházán. A megnyitó beszédet Mayer Pál ezredes tartja. Este 8 órakor megnyitó ünnepség a színházban. Május 27-én, hétfőn délután 5 órakor gyermek mesedélután a Zichy ligetben. 27-én, kedden este 9 órakor háborus mozgófénykép előadás az Urániában. Szerdán, 29-én este 8 órakor Fricsay Kutaszenekarának hangversenye a színházban. Csütörtökön május 30-án (Ürnapj) délután 5 órakor zenedélután a kiállításon, a megyeházán. Máj. 31 én, pénteken délelőt a hallemlemtárgyak szociója; este 9 órakor háborus mozgófénykép előadás az Apollóban. Szombaton, jun. 1 én este 8 órakor hangverseny a színházban. Vasárnap, június 2-án délután kerli ünnep, tenis és eözfővő verseny és klubok a Lövőklubban. A kiállítás egész háson nyitva lesz. A részletes műsorokat és tudnivalókat a rendezőség idjkorán közzé fogja tenni.

— Tisztviselőnök értekezlete hétfőn fél hétkor a Legényegyesület Pávirda utcai nagyteremében lesz.

— Huszárnak kért ünnepéje. A huszárpótszázad parancsnokságáén a rotonsenyes Weber örnaggyal, a parancsnokkal és rendező bizottság elnökével nem csaldódtak Fehérvár és Fejérmegye urt népeben. Az első kéro szóra a figyelem és öközdő adozatkészesség teljességével sietett ö onyságit adni annak az együttesnek, a melyel a vitéz Mackensen huszárok, Fehérvár és Fejérmegye híres fiait körölelt. A tombola javára rengeteg értekes bolmi, a természetbeni ajándékok egész sokasága, nagytékü gyeven állatok, baromfi és egyéb hasznos jószágok ajándékosával tuntele ö magát ismet Fejérmegye földbirtokosai részéről. Ezen a formában jutálja kifejezése együttérzését, hanem azáltal is, hogy vármegyei öközdő egység szám-talan vezető tagja az ünnepegen való megjelenését is megígerte. A rendezőség ödetessége az ünnepségek számtalan olyan műsorszámot biztosít, amely egymagában is kiveteles érdeklődést igényelhet. Lesz lovagi verseny férfiak és nők részére, amelyben mindenki részt vehet. Lovakról a huszárok gondaskodnak. Lesz öközdő verseny ugyancsak férfiak és nők részére. Lesz szórakoztató népversenyt, lesz hangverseny, a melyet Fricsay rendez, tűzijáték és használat aukció stb. A falragasok, amelyen részletes felvilágosítással szolgálnak, legközelebb megjelennek.

— Asszonyirtás című tegnapi cikkünkben megcáfolt író: gróf Teleki Sándorné, akit a radikális feministák cirkuszban parádésöként szerepeltetnek; tehát nem téveszthető össe a városunkban köztisztletben élő özv. Teleki Sándorné urasszonnyal.

— Adományok. A Tizenhetes Hét részére újban a következők jelentettek be adományokat: Vidor Testvérek, Schlammdinger Gyula, Gross Bernát, Krén Ignác, Langetmänn Vilmos, Fiumei kávébőzozatal, Fábán Ferenc, Deutsch József, Knazovitzky Béla, F. A. Déli vasut igazgatósága a kiállítás összes faanyagát ajánlotta fel.

— Mozog a föld. Kimozdul az egyik gazda kezéből és átmegey a másik gazda kezébe. A nádás-ladányi Nádasdy grófi család eladta a bástopoljai közel 2000 holdas birtokát a bpesti Leszámtól Banknak 10 millió koronáért. Ez a birtok távolesvén, a többiöl a kezelése nehézségekké ötközött, tehát gazdát cserélt. Azelőtt a nagy uradalmak eladásánál 1 hold föld 500—1000 koronáért kelt el, ma a bástopoljai birtokért holdankint 5000 koronát fizettek. Egyébként minden vonalon és helyzet. Fehérváron egy esztendő előtt még nagyot csodálkoztunk, hogy egy buzaöföldért (4000 ööl) 9000 koronát adtak. Ma. már 20 ezer koronát adnak, érte, tehát a régi 3—4 ezer koronás árnak negyzesrese, ötöszöröse a mostani. Egyébként a fehérvári gazdák úgy özokták számítani, hogy egy buzaöföld ára megfelel ö ökor árának s mivel most a hat ökor is löhtről beszél az emberrel hát a föld se maradhat a régi nyomorúságban. Soha annyi birtokváltozás nem volt fehérvárott, mint mostanában. Egy—egy ház, föld 3-4 gazdát cserélt egy esztendő alatt. Az emberek úgy tekintik a pönzit mintha értéke se volna: természetesen, hogy a legnagyobb balgaságot követik el, mert a háboru lezajlása után, amikor az ipar és kereskedelem éhasen belefekszik az öközdő munkájába, mindenki venni akar majd pótolni akarja az ölkopott hiányzó eszközöket és nem lesz készpénze, mert könyvelmüen eldobálta. Egyébiránt a városi és állami adóhivatalok most arának, mert annyi átiratási írteteket szednek amennyit is vesz soha. Mindezekhez még csak azt jegyezzük meg, hogy a bor ára 5 koronáról 6 koronára szökött, söt 7 koronáért is vesznek. Némaként számít az emelkedés még nagyobb lesz talán 10 koronáig is elmegy, mert a kereskedők könyökök löznek a mi hitűd fehérvári vinkönből. Vájjék egészségükre!

— Aspirator csodamosógép. Par nap öta ez a szó jár szájról-szajra: háziasszonyaink körében, kik a legnagyobb elragadtatással beszélnek a próbamosasóktól, a melyeket a szabadalom tulajdosa a Magyar Király szálloda éttermében naponta pont 5 órakor végez az Aspirator névű új rendszerű mosógéppel. Ma, amikor nemcsak drága a munkaerő, és szappan, de hozzáfehetetlen is, minden családnál nélkülözhetetlen egy jó mosógép, melynek csekély 50 K ára egy mosásnál is behozható. Az ujonnan rendszeresített gép, mely minden eddigi mosógépet felülmul, szemtanuk állítása szerint a ruhát minden dörszölésöl kiméli, negyedannyi szappan és tüzelőszer kell hozzá és oly könnyű a kezelése, hogy bárki is dolgozhat rajta. A szabadalom tulajdonosa ma vasárnap, holnap hétfőn délután pont 3 órakor a Magyar Király szálloda éttermében tartandó próbamosáson kívül háznál is díjtalanul és szivesen mutatja be a gép működését, hogy így mindenkinek alkalma legyen a gép beszerzésére. Egvedarúsítási jog a megye részére átvethető.

— Két talált ölvásót igazolt tulajdonosuk szerkesztőségünkben átvethet.

— Egy tanítózó sikere. A Kálóhoz tartozó Ódónpusztai iskola tanítója Moldván Irén k. a. követésre méltó példával mutatva meg, hogy az iskola növendékeivel ebben a vizontagságos háborús világban is kellő szorgalommal mit lehet produkálni. E hó 5-én vasárnap délután az Ódónpusztai iskolában — jobbara béres szülők gyermekeivel olyan köteleés mükedvelői előadást rendezett, hogy akármelyik fővárosi középiskola növendékeinek becsei letére valnék. E kulturális tény felett nem lehet kisregisztrálású szinklani. Egy felvonásos háborús átművet adtak elő, továbbá szavalaók, vig jeleaelek, majd előképek tarkítottak a műsort. Gondos kezekre valló alakításuk a nézőközönséget, — akik között Kisláng intelligenciája is részt vett — valósággal meglepte. A gyermekek értelmes beszéde, kifejező mozdulata a tanítózó k. a. tárelmes munkáját dicséri. Meg kell dicsérni Moldván Irén k. a., hogy az elhagyott pusztaiban ilyen nemes foglalkozást üz — a vadvirágokba szelideket olt.

A szőlősgazdák figyelmébe!

A pü. miniszter ur 179112/917. szám alatt kiadott engedély okirata kötelez bennünket arra, hogy a szövetkezetiink körzetéhez tartozó községek termelőinek törkölyét, borseprűjét átvegyük.

A 4457. M. E. számú miniszteri rendelet 1. §-a pedig kimondja úgy a nyers, mint a kifőzött törköly zár alá vételét. A rendelet 3. §-a a nyers törköly bejelentésére 1917. december 15-iki határidőre tüzte ki, a kifőzött törkölyt pedig nekünk a kifőzés után azonnal fel kell jelentenünk az Olajkőzpontra.

Aki tehát annak idején törkölyt az Olajkőzpontra be nem jelentette, a kihágással járó büntetés alól csak abban az esetben mentesül, ha azt mielőbb kifőzti. A rendelet 2. §-a szerint ugyanis a zár alá vett törkölyt pálinkafőzésen kívül más célra felhasználni, fejtetni, eldobni vagy megsemmisíteni nem szabad.

A 8. §-a szerint a rendelet §-ainak áthágói „hat hónapig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.” De ugyane §. 2. bekezdése kimondja azt is, hogy: „Ha megállapítható annak a nyereségnek az összege, melyet a tettes a cselekménye által illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül megállapított nyereség kétszeresével felemelt összeg erejéig terjed. Ama kétszert tekintetében, amelyre nézve a kihágás megállapított, elkobzásnak van helye. Az elkobzott készlet értékének negyötöde a feljelentő, a többi része a kölléségek levonásával a hadirokkantak segélyalapját illeti.”

Mint hogy mindebből kiűnik, hogy a pálinkafőzésen kívül a törköly bármilyen felhasználása súlyos büntetéssel jár; minthogy a borkészlet összeírása alapján könnyen megállapítható minden termelő törkölyének mennyisége, minthogy bennünket is felelősség terhel a kifőzött törköly beszoállításának kötelezettsége révén: a saját érdekükben arra kérjük a

termelőket, hogy törkölyüket mielőbb adják át Szekesfehervárra, Velencén és Polgárdin levőre, vagy váltó és kifőzőállomásunkon.

Ezt annál is inkább kérjük, mert a pénzügyminiszter ur, mikor április 21-én érkezett rendeletei az atalányozási engedélyek továbbkiadását felfüggeszti, a körzetünkbeii összes községekre vonatkozólag elrendeli a törkölyátadás körül eljárás megvizsgálását, egyben már eleve kimondja, hogy Szekesfehervár, Polgárdi és Velence termelői atalányozási engedélyt semmi esetre sem kaphatnak.

A szövetkezel tagjainak külön is figyelmeztetjük, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében „kötelesek szeszfőzésre vonatkozólag elrendeli a törkölyátadás körül eljárás megvizsgálását, egyben már eleve kimondja, hogy Szekesfehervár, Polgárdi és Velence termelői atalányozási engedélyt semmi esetre sem kaphatnak.

A szövetkezel tagjainak külön is figyelmeztetjük, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében „kötelesek szeszfőzésre vonatkozólag elrendeli a törkölyátadás körül eljárás megvizsgálását, egyben már eleve kimondja, hogy Szekesfehervár, Polgárdi és Velence termelői atalányozási engedélyt semmi esetre sem kaphatnak.

Amikor tehát egyrészt mi készek vagyunk a törköly bármikor való átvételére, másrészt a zár alá vett törköly elpocsékolása nemcsak hogy anyagi kárt jelent, de súlyos büntetéssel is jár: akkor bizonyára a termelők is megértik, hogy az ok nélkül való halogatással önmaguk ellen cselekeznek.

Szekesfehervári központi szeszfőző szövetkezet.

— MEGNYILT! Glaser Armin uri és női divatáru üzlete a Kossuth utcában (volt Falvay-féle üzlet). Raktáron tart nagy választékban mindennemű uri és női divatáru cikkeket.

AZ ADRIA* gőz mosoda 8 nap alatt tisztít csipkefüggőnyt, ing gallér és kézeloiket; ugyszintén elvállal uri és női felsőruha tisztítást. Lakatos-u. 1. sz.

Szept. májfiot pórszenes szeszitaláság apólkára bírtas sálaco szer a „Korona” néjreim (ezelől Créme de Labenne), mely porosan használható az arca háborúsnyarva és hólebére leszi. Gy. sz. árca 2 K. Nagyterem 4 K. Tegelyhiány miatt a tegelyeket tessék magukkal hozni. Készlet: Székely Róbert győm szeszitalás.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: Francia anyák. Ez a című az Apolló színház hétfő és keddi különleges filmatrakciójának, melynek szerzője Jean Richepin, a francia akadémia hírneves tagja, a főszereplő pedig a világ első tragikája Sarah Bernhardt. Hiába mondja a fenti cím, hogy a film francia anyákról szól, hiába játszik a cselekmény ellenséges földön; a szívünk együtt dobog azokkal, akiknek szenvedő sorsát a filmen látjuk s a háború szerencsétlen áldozataiban akik bár francia egyenruhát viselnek, megérezzük a magyar lelket, mert hiszen minden emberi szív egyformán dobog, minden emberi agy egyformán érez s minden törrel ütőd seb egyformán fáj... A megrázó filmdrámát sokan látták a fe-

hérváriak közül a fővárosban, a hol az Urániában heteken át adtak óriási érdeklődés mellett s mindenki a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik róla. A „Francia anyák” c. film előadásai 7 és 9 órákor rendes helyárák mellett.

A szerkesztőség hivatalos órái: hétköznapokon d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 2-től 5-ig. Vasár- és ünneppnapokon szerkesztőségünkben nincs hivatalos óra. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István tér 1. Telefon 208. Lapunk egyes példányai a szerkesztőségben is kaphatók.

APROHÍRDETESEK

Apróhírdetéseikért 10 szóig 150 kor, azonfelül minden szóért 10 fillér fizetendő.

Egy tanuló és egy mindenesiút felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Kétszobos lakást keresek a belvárosban, vagy annak közelében. Esetleg cserére is vállalkozom.

6000 köbméter Dunakavics, egészen vagy nagyobb tételekben eladó. Dunaadonyban vasúti és hajóáramos mellett. Felvilágosítással szolgál Fényes Béla Szekesfehervár. Telefon 77.

Egy jól jövedelmező bérlő a belvárosban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy hátszobba berendezés eladó. Vásártér 16. sz. alatt.

Egy ügyes borbélysegéd Várpalotára 15-ikére, vagy azonnal felvétetik. Tudakozni lehet Balázs, Horog-u. 12.

Saánwölgyi idei nősténykeszke, tajtszta jól tejelő anyátulányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Palotai-utca 12. sz. a. Rézbe és nagyobb malacok eladók.

Egy teljesen új szép sáccó öltöny eladó. Sorompón kívül Budai-ut-6.

Egy mindenes felvétetik, ugyanott kaposztáshordó megvételre kerestetik. Kováts István fűszerkereskedése, Palotai-utca 15.

Mindenesiút, vagy legény felvétetik Lipp Agoston műkösztrűsnél.

Egy főző leány azonnali bélelése, vagy esetleg f. hó 15. vagy június 1-ére kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Használt, de jó karban levő akácia káro eladó. Ósz-utca 2. sz.

Jó karban levő használt ablakok és ajtók kaphatók Halmér 12 szám alatt.

Szép hajfonatok kaphatók, kifésült hajakból hajmunkát készít levágott és kifésült női hajat megvesz Koronafy hölgyfodrász Nádor u. 13.

Hivatalnoknó keres egy csinos büfőrozott szobát, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóhivatalban.

Egy csomagoló klaszszony azonnal felvétetik! Szűts Róbert gyógyszerárában.

Szabadka utca 12. számú ház szabadkézből eladó.

Kempis Tamás világhírű könyveskéje kapható Horváthné és Rónainé papirkereskedésében. Ugyanott kapható Szalézi sz. Ferenc Philothéa-ja.

HIRDETMÉNY.
A m. kir. 17. honpéd pótlászióalj köztekezesi bizottságánál körülbelül
30 drb. belga óriás, bécsi kék és egyéb fajta
1-3 éves házi nyul bak eladó. Ugyanott 4-5 hét múlva kaphatók lesznek a fenti fajtkból kis nyulak mindkét nemben.
A venni szándékozók forduljanak a fenti pótlászióalj gazdasági hivatalához: (Honvéd laktanya.)
M. kir. 17. honvéd pótlj. gazd. hivatala.

Uránia-színház
Hétőn és kedden, május hó 13 és 14 én:
NE VIGY MINKET A kísértésbe.
Dráma 4 felvonásban.
Kiegészítő műsor.
Előadások 7 és 9 órákor.
Rendes helyárák.

1 millió kor.
az esetleges főnyereménye az új állami magy. kir. II. osztályosorsjátéknak
5000 nyeresémy, egy jutalom összesen
13 millió 160.000 kor.

Huzás május 17. és 18.
Válaszon e számokból:
98640 98679 7417 82459 8068
86522 6518 9475274 9044
Az első osztályú sorsjegyek árai:
egy nyolcad. 1 K 15 f, negyed 3 K, fél 6 K, egész 12 K.
Sorsjegyeket utánvéttel vagy befizetést lapalatt vagy az ország címetes beküldése ellenében ajánl az

Ertékesítő és Kereskedelmi r. t.
sorsjegy osztálya
Budapest, Dorotyi utca 6.
(Leszámitóbank).
Megrendeléshez levelezőlap elengedő székülkés a táborba is.

Apolló-színház.
Hétfőn és kedden, május 13 és 14-én:
Jean Richepin-nek, a francia akadémia tagjának híres műve
FRANCIA ANYÁK.
Aktuális dráma 4 felvonásban. Főszereplő Sarah Bernhardt.
Kiegészítő műsor!
Előadások: 7 és 9 órákor.
Rendes helyárák.